

The Hebrew University of Jerusalem

Syllabus

The Early Modern Period 1500-1850 - 13043

Last update 16-08-2018

HU Credits: 2

Degree/Cycle: 1st degree (Bachelor)

Responsible Department: History of Jewish People & Contemporary Jewry

Academic year: 0

Semester: 1st Semester

Teaching Languages: Hebrew

Campus: Mt. Scopus

Course/Module Coordinator: Prof. Eli Lederhendler

Coordinator Email: eli.lederhendler@mail.huji.ac.il

Coordinator Office Hours: Wednesday 10:30 Room 424 Contemporary Jewry

Teaching Staff:

Prof Eli Lederhendler

Course/Module description:

A survey of the major trends in Jewish History from the 16th century to the mid-19th century, covering the major communities in Europe, the Middle East, and America.

Topics include: Major Events and Trends; Geographies and Spaces; Religion, including new religious trends in Judaism; Institutions and Leadership; Moslem and Christian countries and changes in the civil status of Jews; emancipation and the French and American revolutions; Napoleonic Wars and their aftermath; the Damascus Crisis, early Western colonialism in North Africa and the Middle East; the Revolutions of 1848

Course/Module aims:

The course is intended to introduce the basic themes of modernization as they emerged in relation to Jews in various societies: including changes in the Jews' civil status, religious institutions, economic relations, and cultural expression. Key processes such as emancipation and the pluralization of Jewish lifestyles will be addressed. Questions of historical theory and the emergence of a modern Jewish historical literature will also be discussed.

Learning outcomes - On successful completion of this module, students should be able to:

Students will be able to recognize and explain key concepts such as modernity, emancipation, community, colonialism, Orthodoxy, and Reform as these pertain to the field of modern Jewish studies. Students will also be able to point to the contrasts and similarities that occur when examining Jewish communities in various parts of the world. Students will be able to relate macro-processes to specific time-sequences and events and will be able to identify types of historical documentation.

Attendance requirements(%):

75%

Teaching arrangement and method of instruction: Lectures

Course/Module Content:

The specified lectures and reading assignments for this course (13043) will be posted on the course site (Moodle).

Required Reading:

As listed in the "MOODLE" portal for the course for academic year 2017-2018.

13043 מבוא לעת החדשה המוקדמת 3

1500-1850 מבוא לעת החדשה המוקדמת 0

פרופ' אלי לדרהנדר

יום ד' 16:30 סמסטר א' אולם ה-300 (6837 רוח)

שעת קבלה: יום ד' 10:30 חדר 424 בניין יהדות זמננו (בניין גסטר)

תיאור הקורס: מבוא להיסטוריה היהודית בעת החדשה המוקדמת, כולל התמורות שהלכו בח' היהודים בחברות ותרבותות שונות, שני מגדם האזרחי, ח' הקהילה, הכלכלה, והתרבות. שאלות מפתח כגון אמנציפציה וריבוי זרים דתיים יעלו לדין, וכןן סוגיות נבחנות בספרות ההיסטוריה הרלוונטיות לתקופה.

דרישות הקורס ותנאי קבלת ציון:

1. נוכחות סדירה בשיעורים (לפחות 75%).

2. תרגיל בכתב (50% מהציון) -- הנחיות יופיעו באתר הקורס במהלך הסמסטר. מסירת התרגיל: עד 4.3.2018.

3. דוחות קריאה (50% מהציון) -- תקציר מודפס ברווח כפול, עד 3 עמודים לכל דוח, על שלושה קטעי קריאה מתוך הקורס (קריאת חובה או קריאת רשות), לפי הרשום במודול, להלן. דף הנחיות מפורטות להכנת דוחות הקריאה מצורף כאן בהמשך המשבצת.

4.3.2018 * מסירת הדוחות: עד 4.3.2018***

4. The papers for the course may be written in English or Hebrew.

5. מסירה והזיר של מטלות בדוקות במציאות החוג להיסטוריה של עם ישראל ויהוד זמננו (חדר 4409 רוח).

6. כל חריגה בזמן מעבר למועד ההגשה חייבת -- (א) לקבל ממני אישור בכתב מראש, תוך כדי הסבר מנווכח לנסיבות העיקוב [כגון שירות מילואים או מצב בריאותי אישי או משפחתי (מגובה באסמכתא רשומה), אירוע בלתי צפוי שונע את ההגשה במועדה, וכדומה] ובהתאם לאישור, "יקבע תאריך חדש להגשת העבודה לפי נסיבות הבקשה ולפי כללי האוניברסיטה; (ב) בקשה שאין בה בלתי נמנע מהותי ומחייב לא תתקבל אלא במקרים נדירים ביותר, כשהציון המרבי לקורס יופחת בהתאם לסוג והיקף העיקוב.

חומר הקריאה לקורס:

כל החומר הנדרש לקריאה הועלה לאתר הקורס למעט כמה פריטים שיש להם נגישות במאגרים האלקטרוניים של הספרייה (אלה מסומנים כך ברשימה כדלקמן), ולמעט כמה פריטים של "קריאת רשות" (שנמצאים לרשותכם בספריה).

מבוא כללי

שיעור 1, 25.10.17

היכרות בסיסית עם תהליכי ואירועים על ציר הזמן מ-1500 ועד 1850

קריאה:

Robert Seltzer, Jewish People, Jewish Thought, chapter 10 (pp. 454-505) [see the note];*

תולדות היהודים בארץם, בעריכת ש. בר-אשר, ו. ברנאן, ו. טובי, כרך 1, חלק שני, מאט יעקב ברנאן: "יהודים באימפריה העות'מאנית", עמ' 118-73 (ראו את הערה להלן)*

*** בהכנות דוחות הקריאה, הפרקים האלה שוואים שני פריטי קריאה כל אחד. אם בחרת לכתוב תקציר על החומר הנ"ל, אפשר לסכם ב-6 עמודים (&eq; שווה 2 דיווחים) או לסכם ב-3 עמודים חלקים נבחרים (&eq; שווה דוח אחד).**

קריאת רשות (ומותר גם לשיקום לצורכי מילוי מטלת דוחות הקריאה):

Adam Shear, "Jews and Judaism in Early Modern Europe," chap. 6, *The Cambridge Guide to Jewish History, Religion, and Culture*, ed. Judith R. Baskin and Kenneth Seeskin, pp. 140-168.

המרחב היהודי בסביבתו המקומית

שיעור 2, ה-17.1.11

קריאה:

Benjamin Ravid, "All Ghettos Were Jewish Quarters, But Not All Jewish Quarters Were Ghettos," *Jewish Culture and History*, vol. 10, nos. 2-3: 5-24;

קריאה רשות (モトタ גם לסכム לצורך מילוי מטלת זו) "חות הקריאה":

David Ruderman, "The Ghetto and Jewish Cultural Formation in Early Modern Europe," in *Jewish Literatures and Cultures*, ed. A. Norich and Y. Eliav, pp. 117-127; Susan G. Miller, et al., "Inscribing Minority Space in the Islamic City: The Jewish Quarter of Fez, 1438-1912," *Journal of the Society of Architectural Historians*, vol. 60, no. 3 (2001): 310-327.

גאוגרפיה יהודית: מסעות, התיישבות, וקולוניאליות

שיעור 3, ב-17.11.8

קריאה:

Atlantic Diasporas: Jews, Conversos, and Crypto-Jews in the Age of Mercantilism, 1500-1800, ed. R. Kagan and P. Morgan, pp. 3-17 (Jonathan Israel) and 18-30 (Adam Sutcliffe).

[ראו גם את העמודים הרלוונטיים בספר *Thought Jewish People*, Jewish Thought #1, עמ' 502-505]

קריאה רשות (モトタ גם לדו) "חות הקריאה":

אברהם מלמד, "גילוי אמריקה בספרות היהודית במאות ה-16 וה-17", בთור: בעקבות קולומבו: אמריקה 1492-1992, עורך, מיר אליאב-פלדון, עמ' 443-464;

Andrea Schatz, "Detours in a 'Hidden Land': Samuel Romanelli's *Masa be'arav*," *Jewish Studies at the Crossroads of Anthropology and History*, ed. Boustan, Kosansky, and Rustow, pp. 164-184.

Laura Liebman, *Messianism, Secrecy, and Mysticism: A New Interpretation of Early American Jewish Life*, chap. 1 (pp. 25-56).

רדיקלים הגותי בין משיחיות לספקנות: תהיפות יהדותה במאה ה-17

שיעור 4, ב-17.11.15

קריאה:

אסתר בנבשה ואחרון רודריג, *יהוד ספרד בארצות הבלקן*, עמ' 62-76;

Robert Seltzer, *Jewish People, Jewish Thought*, pp. 547-557

Paul Mendes-Flohr and Jehuda Reinharz (eds.), *The Jew in the Modern World*, pp. 50-52 *

קריאה!

[this document is not intended for summarizing in a reading report];

קריאה רשות (モトタ לסיכון לדוח) "חות הקריאה":

יוסף קפלן, "השיבה אל ההיסטוריה היהודית והכניסה המחדשת אל התודעה העת החדשה" בთור: הצעונות והחזרה להיסטוריה-הערכה של הפזרה הספרדית במערב הראשית העת החדשה; קוויים לדמותה מחדר, עורכי ש.ג. איינשטיין ו.ם. ליסק, עמ' 195-210;

רמייה יובל, "יהודים בהיסטוריה: האננסים בראשית העת החדשה", בთור: הצעונות והחזרה להיסטוריה-הערכה חדש, עורכי ש.ג. איינשטיין ו.ם. ליסק, עמ' 211-248.

מודח אירופה 1648-1772: מגירות ת"ח ות"ט עד לחלוקת הראשונה של ממלכת פולין-ליטא

שיעור 5: ב-17.11.22

קריאה:

ואל רבא, "גראות ת"ח ות"ט: ההתרחשויות ומשמעותה", בתוך קיימן ושבר: יהודים פולין לדורותיהם, כרך 1, עורךם י. ברטל ו. גוטמן, עמ' 191-179;

אדם טלר, "הפעילות הכלכלית של היהודים בפולין במהלך חצי המאה ה-18" בתוך קיימן ושבר: יהודים פולין לדורותיהם, כרך 1, עורךם י. ברטל ו. גוטמן, עמ' 18-20; גרשון דוד הונדרט, "חיי היהודים בפולין-ליטה במאה ה-18" בתוך: קיימן ושבר: יהודים פולין לדורותיהם, כרך 1, עורךם י. ברטל ו. גוטמן, עמ' 241-225.

קריאה רשות:

גרשון דוד הונדרט, "הקהילה בפולין במאה ה-18" בתוך: קהל ישראל כרך ג' העת החדשה, עורן ישראל ברטל, עמ' 43-52.

תחת שלטון פרוסיה, אוסטריה, ורוסיה

שיעור 6: ב-17.11.29

קריאה:

גרשון בקון, פולין--פרקם בתחום יהודי מזרח-אירופה ותרבותם, יחידה 8: "פולין ל'מזרח אירופה--יהודים מזרח אירופה לארכזותיהם", הוצ' האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 40-24; עמ' 40-24; עמ' 149-152;

Paul Mendes-Flohr and Jehuda Reinharz, eds., *The Jew in the Modern World*, pp. 20-36.

[אם בחרת לסכם את המסמכים במקראה של פלאור ורינחרץ עמ' 36-20, יש להתייחס לכל מקור.]

מקור כולל זמן, מקומו, ותוכנו]

חסידות הבש"ט: מכת לתנועה עממית

שיעור 7: ב-17.12.6

קריאה:

גרשון דוד הונדרט, גאולה קטנה ומעט כבוד: החברה היהודית בפולין-ליטה במאה השמונה-עשרה, עמ' *188-211; 139-164; 127-138

* כל קטע קריאה מתוך שלושת הקטעים בספריו של הונדרט מהווים יחידה שנייה לסכם כדויין [קריאה נפרד].

ההשכלה ומתנדגה: הגות ומגמות פוליטיות

שיעור 8: ב-17.12.13

קריאה:

. ברטל, לתקון עם: נאורות ולאותיות במזרח אירופה, עמ' 66-88;

מייכאל מאיר, בין מסורת לקדמה: תולדות התנועה הרפורמית ביהדות, פרק 1 *[&eq;שווה 2 דז'ות קריאה]

יעקב כ"ץ, "האורחות דוקסיה כתגובה על הייצאה מן הגטו ועל תנועת הרפורמה", בתוך: יעקב כ"ץ, ההלכה במצרים: מכשולים על דרך האורתודוקסיה בהתחווה, עמ' 9-29.

היהדות אמריקאית בראשית ימיה

שיעור 9: ב-17.12.20

קריאה:

. סרנה, היהדות אמריקאית, פרקים 1-2 * [&eq;שווה שני דוחות קריאה]; נמצא גם באתר הספרייה ציבורית אלקטրוני;

** היהודים באוהיו: אוטוביוגרפיה מאת ג'וזף ג'ונאס, מתוך יהודי ארץ הברית 1820-1914, קובץ מקורות א' (הוצ' האוניברסיטה הפתוחה), עורךם י. גולדשטיין ו. קצברג-וונגן, עמ' 64-70. **

[המסמר אינו נחשב למילת סיכון לקריאה].

קריאה רשות:

Eli Lederhendler, *American Jewry: A New History*, pp. 1-38.

צՐפּת בְּעֵדָן המהפּכּה והקִיסּרֹות הָרָאשׁוֹנוֹת

27.12.17: ב-10 שיעור

קְרִיאָה:

Mendes-Flohr and Reinhartz (eds.), *The Jew in the Modern World*, pp. 101-124;

קְרִיאָת רְשׁוֹת:

Lisa Moses Leff, *Sacred Bonds of Solidarity: The Rise of Jewish Internationalism in Nineteenth-Century France*, chap. 1;

Arthur Hertzberg, *The French Enlightenment and the Jews*, chap. 5 (pp. 78-137).*
[&eq; worth two reading summaries]

אַירּוֹפּה וַיּוֹדִיה לְאַחֲרַ נְפִילַת נֶפְולִיאָן

3.1.18: ב-11 שיעור

קְרִיאָה:

Robert Seltzer, *Jewish People, Jewish Thought*, chapter 11 (513-546);

גְּרָשִׁׂין בְּקָווֹן, פּוֹלִיאָן: פָּרָקִים בְּתוּלּוֹת יְהוּדִי מְזֻרָּח אַירּוֹפּה וַתְּרָבוּתָם, יְחִידָה 8: מְפּוֹלִיאָן לְמְזֻרָּח

אַירּוֹפּה-יְהוּדִי מְזֻרָּח אַירּוֹפּה לְאַרְצֹתֵיהֶם, עַמְ' 40-59;

קְרִיאָת רְשׁוֹת:

צַחַק שְׁוֹרְשָׁן, הַפְנִיה לְעֶבֶר בְּתוּלּוֹת המִוּדְרָנִית, פרָקָ 1: "הַאמְנָצִיפּּצָה וּמְשֻׁבְרַ הסְמֻכּוֹת הַדְתִּית": צְמִיחַת

הַרְבָּנוֹת המִוּדְרָנִית" [גִּישָׁה אַלְקָטְרוֹנִית לְמִשְׁתְּמִשְׁמִים בְּאוֹנוֹבְּרָסִיטָה הַעֲבָרִית דָּרָךְ אֶתְרָהָה];

<http://www.kotar.co.il/KotarApp/Viewer.aspx?nBookID=&eq;98641474>

צְפּוֹן אַפְרִיקָה תּוֹרְכִּיה וַיְמֻזָּרָח הַתִּיכְוֹן עַד אַמְצָעַ המָאָה ה-19

10.1.18: ב-12 שיעור

קְרִיאָה: לְבָחִירָה:

שְׁלוֹם בָּר-אָשָׁר, "הַיְהוּדִים בְּאַפְרִיקָה הַצְפּוֹנִית וּבְמִצְרָיִם", בְּתוּלָה: תּוֹלְדוֹת הַיְהוּדִים בְּאֶרְצֹתֵי הַאֲסָלָם,

כְּרָקָ 1, עֲוֹרְכִים ש. בָּר-אָשָׁר, י. בְּרָנָאִי, טּוֹבִי, עַמְ' 196-121 * [&eq; 3 דּוֹחָות קְרִיאָה];

- אַי-

יְוֹסֵף טּוֹבִי, "הַמְּרַכְּזִים הַיְהוּדִים בְּאֶסְרִיה", בְּתוּלָה: תּוֹלְדוֹת הַיְהוּדִים בְּאֶרְצֹתֵי הַאֲסָלָם, כְּרָקָ 1, עֲוֹרְכִים ש.

בר-אָשָׁר, י. בְּרָנָאִי, טּוֹבִי, עַמְ' 47-3 * [&eq; שְׁוֹהָה 2 דּוֹחָות קְרִיאָה].

קְרִיאָת רְשׁוֹת:

Steven Kaplan, "A History of Beta Israel," in Michael Corinaldi, *Jewish Identity: The Case of Ethiopian Jewry*, pp. 152-188

1) הצגת התרגיל והנחיות להכנתו; 2) השאלה החברתית בעידן המהפכות והאמנציפציה: רפורמות

וַרְדִּיקְלִוִּות

17.1.18: ב-13 שיעור

• חֲלֹקָת שְׁאָלוֹת הַתְּרָנִיל: הַשְּׁאָלוֹת וְהַנְּחִיּוֹת תִּמְסְרָנָה בְּשִׁיעּוּר וְאַח"כ תּוֹפְעָנָה בְּלֹוחַ המִודּעָות שֶׁל

הַקּוֹרָס כְּאֵן בְּמוֹדֵל. בְּשִׁיעּוּר נִعְבּוּר עַל כָּל שְׁאָלה וְשְׁאָלה תּוֹךְ הַסְּבָרָה מִפּוֹרָט עַל בִּיצּוּעַ הַמְתֻלָּה.

קְרִיאָה:

Derek Penslar, *Shylock's Children: Economics and Jewish Identity in Modern Europe*, chapter 3.

סָךְ הַכָּל שֶׁל תְּקֻופָּה.

24.1.18: ב-14 שיעור

קְרִיאָה:

ישראל ברטל, "הַקְהִילָה הַאֲבוֹדָה" מִתּוֹךְ: מַיהוּ יְהוּדִי בִּימֵינוּ? עֲוֹרְכִים מ. לִיבּוֹבִיץֶ, ד. אַרְיאָל-זְיוֹאָל, וּמ. עַנְבָּרִי, עַמְ' 138-127.

Additional Reading Material:
see above

Course/Module evaluation:
End of year written/oral examination 0 %
Presentation 0 %
Participation in Tutorials 0 %
Project work 100 %
Assignments 0 %
Reports 0 %
Research project 0 %
Quizzes 0 %
Other 0 %

Additional information:

The final assignment for the end of the course will be in accordance with the instructions and guidelines to be posted on the course site (Moodle) and will be explained in detail to course participants.